

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-372/15-E

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Základní umělecká škola Karla Malicha
Sídlo	Holubova 1234, 534 01 Holice
E-mail právnické osoby	reditel@zusholice.cz
IČ	48 159 760
Identifikátor	600 096 602
Právní forma	příspěvková organizace
Zastoupená	Mgr. art. Františkem Macháčem, ředitelem
Zřizovatel	město Holice
Místo inspekční činnosti	Holubova 1234, 534 01 Holice
Termín inspekční činnosti	7. až 9. 4. 2015

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného školou, hodnocení naplnění platných učebních dokumentů a školního vzdělávacího programu pro základní umělecké vzdělávání a jeho souladu s právními předpisy a Rámcovým vzdělávacím programem pro základní umělecké vzdělávání (dále RVP ZUV) vykonávané podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Základní umělecká škola Karla Malicha (dále škola nebo ZUŠ) vykonává činnost ve čtyřech uměleckých oborech. Vedle svého kmenového sídla v Holicích poskytuje vzdělávání také na pěti odloučených pracovištích: Jiráskova 664, Sezemice; Komenského 118, Moravany; Býšť 72; Sadová 416, Dašice; Dolní Roveň 200. V rejstříku škol a školských zařízení je uvedeno také pracoviště Kolářského 416, Horní Jelení, kde však není výuka již čtvrtým rokem realizována. K 30. září letošního školního roku ZUŠ vykázala 547

žáků, z toho 372 v oboru hudebním, 147 ve výtvarném, 18 v tanečním a 10 v literárně-dramatickém. Vzdělávání jsou v přípravném studiu I. stupně a základním studiu I. a II. stupně. Ve škole probíhá i vzdělávání dospělých. Celkový počet žáků má v posledních třech letech stoupající tendenci.

Ve školním roce 2014/2015 škola realizuje vzdělávání podle Školního vzdělávacího programu Základní umělecké školy Holice, okres Pardubice (dále ŠVP). V souladu s tímto dokumentem je výuka všech čtyř oborů realizována v přípravných ročnících a v prvních až třetích ročnících I. a II. stupně základního studia. Výuka žáků v ostatních ročnících realizovaných uměleckých oborů probíhá v souladu s platnými učebními dokumenty vydaných Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT) v období let 1995 až 2005.

Další informace o působení školy i způsobu přijímání žáků k uměleckému vzdělávání lze získat zejména na průběžně aktualizovaných internetových stránkách www.zusholice.cz. O své činnosti informuje také prostřednictvím elektronických mediálních prostředků, článků a fotografií v tisku místního i krajského formátu.

Hodnocení podmínek k realizaci vzdělávacího programu

Škola od letošního školního roku sídlí ve zcela nové budově a nese název po sochaři a malíři Karlu Malichovi, významném holickém rodákovi. Dílčí změny nastaly i ve vzdělávací nabídce. Po dvou letech došlo k obnovení výuky tanečního oboru. Od září 2013 je realizováno vzdělávání v oboru literárně-dramatickém.

Ředitel zastává řídicí pozici třetím rokem. Po nástupu do funkce absolvoval studium pro ředitele škol a školských zařízení, v jehož rámci provedl rozbor stavu ZUŠ (tzv. SWOT analýzu). Získané poznatky využil ke stanovení dlouhodobých záměrů školy, které se daří postupně naplňovat (zejména v oblasti financí, v zaměření se na souborovou a dechovou orchestrální hru). V době inspekce měl ředitel ponechány všechny kompetence spojené s řízením školy, neboť jeho zástupkyně je od listopadu loňského roku na mateřské dovolené. Jiného pracovníka, který by ho v době nepřítomnosti zastupoval v rozsahu jím stanovených pravomocí a byl nápomocen při zajišťování organizace a podmínek provozu školy, nejmenoval. Při vedení ZUŠ úzce spolupracuje s předsedy předmětových komisí. Pravidelně probíhají jednání pedagogické rady. Ze zápisů vyplývá, že jsou řešeny především organizační záležitosti, vyhodnocování výsledků vzdělávání žáků či přijetí opatření k jejich zlepšení je méně zřetelné. Hospitační činnost ředitele v převážné většině dokumentuje veřejnou činnost školy, minimálně sleduje postupy pedagogů v přímé výuce. Vnitřní informační systém je nastaven tak, aby se zásadní informace dostaly všem zaměstnancům včas.

Povinná dokumentace školy je vedena, zčásti v elektronické podobě. V některých dokumentech byly shledány nesrovnalosti či neúplné podklady (např. chybné uvedení názvů vyučovaných předmětů v katalogových listech; totožné záznamy o probírané látce v třídních knihách kolektivní výuky, ze kterých nevyplývaly záměry vzdělávání jednotlivých ročníků; údaje v Organizačním řádu školy). Dále bylo zjištěno, že v třídní knize výuky předmětu hudební nauka v druhém ročníku bylo zapsáno 24 žáků (RVP ZUV povoluje pouze žáků 20), někteří z nich však byli v daném dokumentu vedeni duplicitně a značná část uvedených žáků výuku nenavštěvuje vůbec. Realizované vzdělávání od začátku školního roku pravidelněji navštěvuje přibližně 9 až 11 žáků. V tomto školním roce však musí žáci, kteří výuku hudební nauky nenavštěvují, vykonávat komisionální postupovou zkoušku. Takto organizované vzdělávání nezajišťuje jeho systematickosti.

Roztříštěním návaznosti pravidelného vzdělávacího procesu tak lze velmi obtížně soustavně rozvíjet osobnostně sociální i kulturní kompetence žáků.

Škola vytváří podmínky pro zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků. Dokladem účinnosti stanovených opatření je nulový počet úrazů za uplynulé období.

Školní vzdělávací program Základní umělecké školy Holice, okres Pardubice poskytuje informace o koncepci a výchovně-vzdělávacích strategiích školy zaměřených na utváření a rozvoj klíčových kompetencí žáka definovaných v RVP ZUV. Nedostatky se vyskytly ve zpracování podmínek vzdělávání, bezpečnostní a psychosociální nebyly vymezeny. Ve vzdělávacím obsahu u některých vyučovacích předmětů (např. hra na bicí nástroje na II. stupni, komorní a souborová hra pro oba stupně vzdělávání, předměty literárně-dramatického oboru pro oba stupně, předměty tanečního oboru na II. stupni) nebyly očekávané výstupy rozpracované do jednotlivých ročníků či delších časových celků (ne pro celý stupeň). Dále byly zjištěny formální chyby, např. nejednotná či někdy skutečnosti neodpovídající terminologie.

Vzdělávací proces zajišťuje 31 pedagogických pracovníků včetně ředitele (s celkovými pracovními úvazky přibližně 19,2). Řediteli se od nástupu do funkce podařilo částečně pedagogický sbor obměnit. V kolektivu jsou jak pedagogové s dlouhodobými zkušenostmi, tak i s kratší pedagogickou praxí, šest do tří let. Většina z nich ve škole pracuje na zkrácený úvazek, pouze osm na plný. Plně kvalifikovaných je 25 vyučujících, u čtyř ředitel od splnění odborné kvalifikace v souladu s příslušným ustanovením právního předpisu upustil. Dva pedagogové, kterým potřebné vzdělání schází, ho v současné době získávají. Část vyučujících si prohlubuje dovednosti prostřednictvím seminářů, mnozí řadu kurzů absolvovali v rámci projektu „Takhle nás to bude mnohem víc bavit“. Přestože pro další vzdělávání pedagogických pracovníků vytváří škola vhodné podmínky, ne všichni je využívají.

Prostorové a materiální podmínky umožňují naplňování stanovených vzdělávacích cílů ve všech uměleckých oborech. Škola kromě učeben pro individuální výuku hry na hudební nástroj disponuje sálem pro taneční obor a dostatečnými prostory pro obor výtvarný, které jsou využívány také oborem literárně-dramatickým. V objektu jsou také dva sály (malý koncertní a velký společenský), ve kterých je umístěna promítací a ozvučovací aparatura. Na odloučených pracovištích poskytuje ZUŠ umělecké vzdělávání v prostorách základních škol. Ve všech probíhá výuka v oboru hudebním, v Býšti, Sezemicích a Dašicích i ve výtvarném.

Vybavení učeben používaných pro individuální výuku je standardní (piano, pracovní zázemí pedagoga, skříňka na učební pomůcky, akustická zábrana a zrcadlo, jehož umístění není vždy zcela funkční). Pouze v jedné třídě je umístěn klavír. Vzhledem k tomu, že jsou učebny prostorově velmi malé, ztěžují podmínky výuky malých nástrojových seskupení za přítomnosti pedagoga (maximálně trio) a do značné míry ohrožují i dodržování základních psychohygienických norem. Příliš vhodné není řešení třídy pro výuku hudebně-teoretických předmětů, jejichž součástí jsou i rytmicko-pohybové aktivity. Její vybavení, uspořádání nábytku a rozměry odpovídají spíše požadavkům učebny ICT. Pro získávání a upevňování potřebných návyků a dovedností musí vyučující přemísťovat žáky do malého nebo tanečního sálu školy. Problematická je však skutečnost, že sály slouží nejen ZUŠ, ale i dalším organizacím města Holice, což do značné míry komplikuje sestavení rozvrhu hodin a s ním spojenou plynulost i potřebnou návaznost vzdělávacího procesu.

Škola hospodařila s finančními prostředky získanými z vlastní činnosti (úplata za vzdělávání), s prostředky poskytnutými od zřizovatele na úhradu provozních nákladů a s prostředky ze státního rozpočtu. Dále získala finanční prostředky z rozvojových programů vyhlášených MŠMT na zvýšení platových tarifů, z rozvojového programu na uspořádání okresních kol soutěží a přehlídek. Značným přínosem pro ZUŠ byla realizace již zmíněného projektu, který byl hrazen zejména dotačním evropským fondem.

Podle potřeby a finančních možností školy docházelo průběžně k udržování fondu hudebních nástrojů a za působení nového ředitele došlo k jeho výraznému doplnění, o což se významnou měrou zasloužil i zřizovatel. Zakoupeny byly např. koncertní klavír, dechové a smyčcové nástroje. Dále byla pořízena mimo jiné výpočetní technika (interaktivní tabule, notebooky atd.), keramická pec, malířské stojany, fotoaparáty a nábytek do nových prostor školy. Obnovovány byly rovněž mechanické didaktické potřeby a pomůcky.

Postupy ředitele přispívají k rozvoji školy. Ve výkonu řídicí funkce byly však zjištěny dílčí nedostatky. Personální, materiální i ekonomické podmínky umožňují realizaci vzdělávacích programů.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu k vzdělávacím programům

Průběh vzdělávání byl sledován ve vybraných vyučovacích předmětech hudebního a výtvarného oboru. Vzdělávání žáků je po stránce organizační bezproblémově zajištěno a probíhá v souladu s příslušnými právními předpisy. Předmětová skladba výuky a její časová dotace ve většině deklarovaných studijních zaměření odpovídá platným učebním dokumentům. Ve všech navštívených hodinách panovala vstřícná pracovní atmosféra, která podporovala rozvoj především klíčových kompetencí kučení, schopnost řešit problém a zvládat srozumitelnou a věcnou komunikaci. Všichni vyučující průběžně poskytovali žákům informaci o podaném výkonu a většinou zařazovali i sebehodnocení. Závěrečné hodnocení mělo motivační charakter a posilovalo žákovo sebevědomí.

V individuální výuce hry na nástroj a zpěvu věnovali vyučující náležitou pozornost upevnování a rozvoji technických dovedností, rytmu, fixaci potřebných návyků i růstu duševní koncentrace při pracovním zatížení. Žáky vedli ke kultivovanému projevu a precizaci scénického zjevu. Pracovní aktivity a náročnost úkolů respektovaly psychickou i fyzickou vyspělost přítomných žáků. Ve vhodných situacích byla věnována pozornost praktickému využívání znalostí z hudební nauky. Téměř ve všech vyučovaných hodinách, jejichž studijní zaměření to umožňovalo, byla vhodným výběrem repertoáru při souhře pedagoga a žáka cílevědomě rozvíjena jeho schopnost hudební vnímavosti hraného partu druhým hráčem. Nenásilnou formou tak docházelo k podpoře postupného naplňování prioritní vize školy, tedy přípravu žáků pro kolektivní hru. Relaxační prvky výuky byly všemi pedagogy zařazovány tak, aby aktivizovaly další pozornost a vrozenou zvědavost žáka. Používané prostředky, chování a reakce žáků při výuce i vzájemné komunikaci dokazovaly, že tento způsob práce je pravidelný a žáci i pedagogové jsou s ním srozuměni. V žádné z hospitovaných lekcí individuální výuky nebylo využito ICT techniky. Ta posloužila pouze pro záznam do třídní knihy a žakovského sešitu žáků od třetích ročníků.

Celkovou kvalitu kolektivní výuky hudební nauky do značné míry nepříznivě ovlivňovalo prostředí třídy a zvolené didaktické postupy, přestože vyučující důsledně dbala na diferencovaný přístup k jednotlivým žákům. Plnění vzdělávacího cíle hodiny velice často zpomalovala nefunkčnost počítačů a jejich postupné oživení. Zaznamenána byla také

bezradnost žáků v jednotlivých programech při zadávání úkolů a následně i jejich nesoustředěnost. Velmi neobvykle působila přímá komunikace pedagoga se žáky. Rozmístění monitorů na všech pracovních stolcích zcela znemožňovalo přímý vizuální kontakt. Převážnou většinu úkolů žáci řešili prostřednictvím počítačů. Rytmicko-pohybové činnosti, které jsou zejména v nižších ročnících nedílnou součástí rozvoje potřebných hudebních dovedností, byly omezeny z prostorových důvodů pouze na házení malým míčkem.

Výuka ve výtvarném oboru probíhala kolektivně, vždy byla řádně připravena. Zhlédnuté hodiny začínaly seznámením s cílem vzdělávání a podnětnou motivací, při níž byly využity i vizuální ukázky prostřednictvím výpočetní techniky. Všichni žáci měli dostatečný časový prostor pro promyšlení navržených způsobů ztvárnění. Učitelka průběžně vhodně uplatňovala individuální přístup, posilovala snahu jednotlivců o dosažení co nejlepšího pracovního výsledku. Znatelná byla tvůrčí atmosféra. V závěru výuky proběhlo zhodnocení práce žáků.

Realizované vzdělávání naplňovalo cíle stanovené školními vzdělávacími programy. Celková úroveň vzdělávání ve sledované výuce individuálně vyučovaných studijních zaměření byla velmi dobrá až příkladná. Průběh kolektivně a skupinově vyučovaných předmětů byl převážně standardní. Po celou dobu vládla ve škole příznivá atmosféra.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu k vzdělávacím programům

Z projevů žáků bylo patrné postupné utváření vědomostí, dovedností a postojů důležitých pro jejich rozvoj po stránce umělecké i pro budoucí uplatnění v praktickém i profesním životě. Cílem školy je dosáhnout co nejlepších výsledků podle individuálních schopností jednotlivých žáků a zejména jejich následné využití v souborové či orchestrální hře. Výsledky vzdělávání jsou průběžně sledovány. Jako důležité indikátory v tomto směru slouží výkony žáků na třídních předehrávkách, žákovských večerech, koncertech a postupových zkouškách. Kvalitu a úroveň vzdělávání dokazují také výsledky a každoroční umístění žáků v okresních, krajských i ústředních kolech soutěží a přehlídek základních uměleckých škol vyhlášených MŠMT. Například v minulém školním roce byla získána první cena ve hře na kytaru a druhá ve hře na kontrabas. Úspěchy dosahují také žáci výtvarného oboru, kteří svými díly postoupili do celostátního kola. Za velmi pozitivní signál v rozvoji ZUŠ lze považovat nárůst žáků ve smyčcovém oddělení (zejména ve hře na housle a violoncello) a systematické formování orchestrů různých žánrových zaměření. I tyto nové orchestry existují poměrně krátkou dobu, dosahují velmi dobrých výsledků, a to nejen při prezentaci školy v okruhu působnosti zřizovatele, ale i na celostátní úrovni. Žáci déle fungujících oborů jsou úspěšní u talentových zkoušek na vyšší typ školy s uměleckým či pedagogicko-uměleckým zaměřením.

Škola v rámci prezentace výsledků vzdělávání a svého rozvoje kooperuje s mnohými významnými partnery. Zejména usiluje o přátelské vztahy s rodičovskou veřejností, která je nejen informována o vzdělávání žáků (zejména prostřednictvím žákovské knížky, od třetího ročníku elektronické), ale je také zvána na mnohé její aktivity. ZUŠ se notně podílí na společenském životě města a okolních obcí. Každoročně pořádá nebo se podílí na řadě veřejných vystoupení, v uplynulém školním roce jich bylo více než sedmdesát. Významná je v této oblasti spolupráce s místním městským úřadem, zájmovými organizacemi atd. Koncerty hudebního oboru jsou zpravidla doplněny výstavou výtvarného oboru, který též výsledky žákovských prací pravidelně vystavuje v Kulturním domě Holice.

Škola sleduje individuální i skupinové výsledky vzdělávání, jejich úroveň je na požadované úrovni. Otevřenost ZUŠ a její partnerské aktivity jsou pro činnost školy přínosné a pozitivně ji ovlivňují.

Závěry

- a) K silným stránkám školy patřily:
- příznivé sociokulturní prostředí pro rozvoj žáků po stránce umělecké, kulturní i osobnostní,
 - aktivní zapojení do společenského života města prostřednictvím koncertů, výstav, vystoupení a řady dalších kulturních akcí.
- b) Nedostatky byly zjištěny:
- v souladu ŠVP ZUV s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní umělecké vzdělávání.
- c) V zájmu zvyšování kvality činnosti školy by bylo vhodné:
- zabezpečit funkčnost a zejména věrohodnost vedení povinné školní dokumentace,
 - zrevidovat obsah interních směrnic s ohledem na skutečný stav,
 - prohlubovat manažerské dovednosti a účinně je využívat v řídicí práci.
- d) Ve sledovaném období došlo:
- ke změně ve vedení školy a částečné obměně pedagogického sboru,
 - ke kvalitativnímu posunu v materiálně-technickém zabezpečení vzdělávání,
 - k rozvoji souborové a orchestrální hry a zvýšení počtu žáků v některých studijních zaměřeních,
 - k rozšíření vzdělávací nabídky – od září 2013 o vzdělávání v oboru literárně-dramatickém a v aktuálním školním roce v oboru tanečním.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona požaduje do 31. 7. 2015 odstranění zjištěných nedostatků podle Závěrů písm. b) a zaslání zprávy o odstranění.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Rožkova 2432, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.e@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Výpis správního řízení o provedených změnách v rejstříku škol a školských zařízení s platností od 19. 9. 2014, čj. MŠMT-30345/2014
2. Jmenování na pracovní místo ředitele s účinností od 1. 8. 2012
3. Výkaz o základní umělecké škole S 24-01 ke dni 30. 9. 2014
4. Školní matrika žáků - školní rok 2014/2015
5. Protokoly o přijímání žáků a postupových zkouškách – školní roky 2012/2013 a 2013/2014

6. Školní vzdělávací program Základní umělecké školy Holice, okres Pardubice, s platností od 1. 9. 2012 a poslední aktualizací ze dne 24. 6. 2014
7. Třídní knihy pro individuální a skupinovou výuku - školní rok 2014/2015
8. Třídní knihy pro kolektivní výuku - školní rok 2014/2015
9. Rozvrhy hodin všech pedagogů - školní rok 2014/2015
10. Školní řád s účinností od 1. 11. 2014
11. Výroční zpráva - školní roky 2012/2013 a 2013/2014
12. Záznamy z jednání pedagogické rady - školní roky 2013/2014 a 2014/2015
13. Doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání a dalším vzdělávání pedagogických pracovníků školy
14. Dokumentace týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví žáků platná k datu inspekce

Poučení

Podle § 174 odst. 10 školského zákona může ředitel školy a školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasilá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Pardubickém inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Ladislava Jindrová, školní inspektorka

Mgr. Ladislava Jindrová v. r.

PhDr. Richard Šafařík, odborník – umělecké vzdělávání

PhDr. Richard Šafařík v. r.

Bc. Eva Nováková, kontrolní pracovnice

Bc. Eva Nováková v. r.

V Pardubicích dne 29. 4. 2015

Datum a podpis ředitele potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Mgr. art. František Machač, ředitel

Mgr. art. František Machač v. r.

V Holicích dne 4. 5. 2015